

NAŠ GLAS

Glasilo Zveze državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.

„NAŠ GLAS“ izide vsakega desetega dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina Din 40.—
Polletna naročnina „ 20.—
Četrletna naročnina „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

— Oglasi po ceniku. —

Uredništvo: Ljubljana, Bohoričeva ulica šte. 12. — Upravništvo: Ljubljana, Vodnikov trg šte. 5/l. — Poštni ček. rač. šte. 11.461.

Dr. L. K.

„Na straži“.

Pod tem naslovom je »Naš Glas« v svoji številki z dne 9. februarja 1928 na uvodnem mestu vedel kratko poročati, da so funkcionarji učiteljskih organizacij v disciplinski preiskavi, ker so protestirali proti odstavitvi mekega referenta v ministrstvu prosvete; isto da se je baje pripetilo funkcionarjem železniških in drugih strokovnih organizacij državnih uslužbencev — in to v obeh slučajih radi tega, ker so se drznili proteste in peticije svojih organizacij predložiti resortnemu ministru **direktno in ne instančnim potom**.

Ni mi sicer znano, v kaki obliki in iz kakšnih nagibov so se dotični protesti in peticije poslale resortnemu ministru in mi tudi ni znano, kako se je disciplinarna preiskava proti prizadetim funkcionarjem končala; je pa to za stvar irelevantno. Dejstvo, da se je sploh uvedlo iz navedenega razloga disciplinarno postopanje, smatram za tako važno in značilno, da ga ne smemo prezreti. Kar se je danes pripetilo funkcionarjem navedenih organizacij, se zna jutri zgoditi funkcionarjem drugih organizacij državnih uslužbencev, osrednje zveze, Glavnega Saveza itd.

Gre rešiti načelno vprašanje, je - li je resortni minister upravičen citirati funkcionarje, stanovskih organizacij državnih uslužbencev na odgovornost za posle, ki jih le-ti vrše kot funkcionarji takih organizacij in je-li so ti funkcionarji vezani pri svojih vlogah in peticijah, naslovljenih na ministrstva in druge oblasti na **instančno pot ali ne**.

Niti ustava, niti činovniški zakon ne prepovedujeta državnim uslužbencem svobodnega združevanja v stanovskih in drugih organizacijah, pač pa predpisuje čl. 93 čin. zak., da sme državni uslužbenec »občevati uradno z višjimi oblastmi po starešini urada, v katerem slušbuje.« Iz tega izhaja, da je instančna pot predpisana samo za take osebe (pravne subjekte), **ki so v državni službi in za le-te tudi le tedaj, če občujejo z višjimi oblastmi uradno**.

Vsaka organizacija državnih uslužbencev temelji, kakor vsaka druga korporacija privatno pravnega značaja v državi, na pravilih, potrjenih po pristojni politični oblasti; je torej pravni subjekt privatno pravnega značaja, ki ni v nikakem službenem razmerju do države, še manj pa v odvisnosti od nje. Okolnost, da tako korporacijo tvorijo slučajno državni uslužbenci, ne spremeni iste v korporacijo, ki bi bila podvržena kaki specialni državni kontroli, še manj pa v subjekt, ki bi bil vezan na kako službeno pogodbo z državo in na zakonite določbe, merodajne za državne uslužbence. **Organizacije državnih uslužbencev stoje potemtakem z vsemi drugimi v državi obstoječimi združenji in društvi privatno pravnega značaja v isti vrsti.**

Iz tega izhaja z logično konsekvenco, da imajo funkcionarji posameznih organizacij državnih uslužbencev takrat, ko nastopajo kot njeni organi in vrše posle, ki so v skladu s pravili njihovih organizacij, značaj oseb (pravnih subjektov), ki so navezane na katekolo omejitve, ki bi jim jo morebiti nalagal činovniški zakon. Le če ti funkcionarji

prekoračijo pravila svoje organizacije, so odgovorni za svoja dejanja pristojni politični oblasti za vse to, kar so storili proti pravilom — in lahko tudi svojim uradnim starešinam, če tvorijo njihova dejanja podlago za disciplinski delikt — **toda le tem tudi samo tedaj, če so ravnali proti določbam pravil njihovih organizacij.**

Kdor bi se postavil na nasprotno stališče, bi odrekel državnim uslužbencem pravico do prostega združevanja, ki je zajamčena vsem državljanom brez razlike v čl. 14 ustave.

Ni sicer izključeno — kakor kaže skušnja — da bi se našel ozkosrčnež, ki bi temu ugovarjal, češ državni uslužbenec je tudi kot funkcionar katerekoli organizacije vezan na določbo čl. 93 čin. zakona, ki predpisuje zanj instančno pot pri občevanju s kako višjo oblastjo.

Posito, da ta ugovor drži in da ga je treba upoštevati, pa vendar ne smemo pri tem prezreti, da velja čl. 93 za državnega uslužbenca le tedaj, kadar občuje z oblastjo **uradno**. To izhaja jasno iz besedila citiranega člena. Gre torej rešiti še vprašanje, kdaj občuje državni uslužbenec z oblastjo uradno in kdaj ne.

Državni uslužbenec občuje s kako osebo sploh ali s kako višjo oblastjo uradno le tedaj, kadar nastopa **kot organ državne oblasti**, to je vselej takrat, kadar vrši svojo po zakonih in uredbah natančno predpisano uradno dolžnost odnosno pravico; istotako je državni uslužbenec vezan na instančno pot tudi takrat, kadar gre za njegove pravice in dolžnosti, ki so mu po službeni pragmatiki natančno orisane in predpisane. V vseh drugih primerih pa nastopa državni uslužbenec v svojstvu svobodnega državljana in mu gredo vse tiste pravice in dolžnosti kot jih imajo njegovi sodržavljani, ki niso v državni službi: kot tak pa ima pravico takozvane **peticije**, zajamčene mu v čl. 15. ustave, ki se glasi: »Državljeni imajo pravico prošnje **Prošnje se smejo vlagati pri vseh oblastvih brez razlike.**«

Kdor odreka državnemu uslužbencu to pravico, ga degradira v nesvobodnega državljana in mu jemlje z ustavo zajamčeno mu pravico. Sicer pa bi bilo interesantno izvedeti od prizadetih gg. ministrov, **kateri uradni starešina je kompetenten za sprejem peticij in vlog onih organizacij državnih uslužbencev, katerih delokrog se n. pr. razna ozemlje cele kraljevine.**

Iz navedenega pa izhaja, da nobeden resortni minister ni upravičen citirati državnega uslužbenca, ki je kot funkcionar kake stanovske organizacije nanj naslovil **direktno kako peticijo, na odgovor, ker se je s tem posluževal državni uslužbenec samo vseh onih pravic, ki so mu zajamčene po ustavi in po drugih veljavnih zakonih. Tako postopanje resortnih ministrov pa bi bilo tudi v očitnem nasprotju z načeli in običaji modernega, demokratičnega in parlamentarnega državnega ustrojstva.**

Poudarek v ustrojstvu vsake moderne, demokratične in parlamentarne države leži v popolni prostosti državljanov, ki dopuščajo njih omejitve samo v toliko in v taki meri, v kolikor je to predvideno v pozitivnih zakonih. Kot šefi resortov v demokratični in parlamentarni državi, bi morali naši gg. mi-

Red mora biti — ali „vzorno prioriranje spisov“.

Neka »pisarniška moč« (velja pa seveda ta naziv tudi za p. t. nežni spol) je odšla iz službe. Na njeno mesto naj bi prišla druga iz sosednjega mesta. Na uradni predlog dolge tri mesece nič odgovora. Ta čas so šle že tri urgence v centralo, vse zaman. Končno dospé četrti mesec odlok o premetitvi. Hitro je vročen novi »moč«, ki drugi dan že odpotuje na službeno mesto. O tem seveda takoj izveščaj ministrstvu.

Do sem je vse v redu. Ampak. Komaj preteče teden, drugega pol, pride spet odlok o premetitvi iste »moči« na isto mesto. Skratka: kopija prvega, le datum in broj je drugi. Kam z njim? Preteče še teden, drugega pol, pa pride spet odlok, prvemu in drugemu enak, samo novejši datum nosi in višji broj. Kam z njim?

Temu se menda pravi umno pisarniško poslovanje. Zdaj čaka urad še tretji odlok, kot rešitev tretje urgence. Zato — nikar urgirati! Ima vremena.

A. Gren.

ministri vedeti, da se vodi javno življenje v takih državah samo s kompromisi in da ni cela politika, notranja in zunanja, gospodarska in socialna nič drugega kot veriga kompromisov med interesnimi sferami raznih v državi obstoječih stanov. Po tem principu se rešujejo danes vsi problemi državnega krmilarstva. Ni nam treba dolgo iskati primerov, da vidimo ta princip potrjen in oživotvorjen.

Saj ne pomeni svet dvajsetorice, ki zastopa v Avstriji interese državnega uslužbenstva in konferira neposredno s samim šefom vlade, ali pa reorganizacija parlamentarnega udejstvovanja v Italiji — kljub vsem napakam — nič drugega kot priznanje ravnokar obrazloženega načela kompromisne politike, ki dopušča in mora dopuščati svobodni razmah stanovskim organizacijam, če hoče voditi občekoristno državno politiko.

Ministru, ki citira funkcionarje stanovskih organizacij državnih uslužbencev radi vloženi peticij in protestov na odgovor in odreja disciplinarno preiskavo proti njim, ker se niso držali instančne poti, ne moremo prisoditi zadostne mere državniške modrosti, ki je potrebna za vodstvo katerekoli resorta v naši kraljevini.

Fr. Rojec:

Nevzdržne razmere.

V.

Najvišji ideal vsakega narodnozavednega Slovenca pod bivšo vlado je bil, da se celokupni narod osvobodi izpod avstrijskega jarma in da se združi s Hrvati in Srbi v skupno jugoslovansko državo. Dolžnost vsakega takega Slovenca pa je bila, da je tudi delal po svojih močeh za izpolnitev tega ideala; premnogi so delali požrtvovalno, neustrašno javno in tajno. Mnogi so trpeli vsled tega huda preganjanja po Nemcih in domačih izdajalcih in nekateri so celo morali nazadnje darovati življenje za svoj narodnostni ideal. Tudi jaz sem moral vzeti na svoje rame težki križ takega preganjanja med svetovno vojno. V petdesetem letu sem bil potrjen za črnovojnika in sem moral že čez

Doležnost vsakega naročnika in člana Zveze je, da podpira tverdke, ki oglašajo v našem listu.

14 dni odriniti k vojakom. Pri vojaki so me Nemci mučili na različne načine in so iskali vzrokov, da bi mi upihili lučko življenja; toda znal sem se jim izmuzniti in sem se zopet vrnil zdrav med svoje rojake.

Silno nas vse boli in peče v dnu srca, da je po krivdi naših nesposobnih in brezvestnih strankarskih političarjev ostal slovenski Korotan še pod Nemci in da je s privoljenjem in pomočjo nekaterih držav Italija podjarmila tretjino primorskih Slovencev. Nobe-nemu drugemu narodu na svetu se ni ob zaključku svetovne vojne zgodila taka krivica, da bi moral odstopiti v suženjstvo sovražnim tujcem nad tretjino svojih najboljših rojakov in rojakinj z njihovo zemljo vred, kakor je to moral storiti naš mali slovenski narod! A jako žalostno je, da se naši osvobodjeni narodni in državni voditelji tako malo ali nič ne brigajo za uboge, zaslužnjene brate in sestre onkraj krivičnih državnih mej in jih nič ne boli njihovo vnebovpijoče trpljenje! Nikjer drugje ni take narodne mlačnosti in brezbrčnosti na vodilnih mestih! In zakaj je to mogoče ravno pri nas?

Po krivdi nerazsodnega ljudstva prihajajo na krmilo države mali ljudje, ki menda mislijo, da je država njih molzna krava; skrbje v prvi vrsti za svoje in strankarske koristi, vse drugo pa jim je postranska stvar. Kulturno torej še nismo dovolj zreli narod, da bi mogli poslati v parlament večino takih mož, ki bi se dvignili za blagor in korist države in naroda nad svojo nizkotno sebičnost, ki bi nepristransko delali za državno in narodno splošnost!

Marsikdo se v grozi pred vedno temnejšo bodočnostjo popraša: Ali res ni pri nas v vsej državi velikega, nesebičnega in odločnega poštenjaka, ki bi kot tak stopil na krmilo države? In ki bi vedel, kaj je država in kakšne dolžnosti imajo do nje in do naroda njeni voditelji? Ki bi resno premislil, koliko še drugih važnih potreb ima država, in da dobivajo premnogi njeni zvesti in marljivi uslužbenci za svojo mnogo težavnejšo in napornejšo službo mnogo manjše plače?! Ali res ni pri nas odličnega moža, ki bi z železno neizprosnostjo na krmilo vlade pomedel okrog sebe vse ogabne politične mešetarje in zahrbtne spletkarje ter si izbral za pomočnike sebi enake poštenjake da bi z njimi vodil in vladal našo mlado državo

kako, kakor to zahteva zdrava pamet in človečanstvo?

O, imamo take moči in ti so že mnogo delali in se žrtvovali za državo in narod, toda vsled naših skrajno nezdravih političnih razmer ne morejo priti na površje. Prepričani pa smo, da v kratkem ravno te razmere, ki postajajo od dne do dne neznosnejše, povzročijo prevrat na boljše in da prime za državno krmilo težko pričakovani jugoslovanski odrešenik. Ako se to ne zgodi, bo pri nas vse vrag vzela. Nas in drugih ne bo škoda, saj nismo vredni, da živimo, ker se ne znamo otresti in ubraniti svojih brezvestnih zajedalcev in domačih tlačiteljev! In smo se deloma osvobodili celo tujih!

Tak zaželjeni voditelj naše države v boljšo bodočnost pa bo prav lahko vladal. Ob nastanku nove vlade naj nikogar ne odriva, ampak naj pozove voditelje vseh strank, da sestavijo skupni delavni program po svojih poslanskih dolžnostih v prid celokupnega naroda in vse države, potem pa naj pozove v vlado iz vsake stranke toliko zastopnikov, kolikor jih ji pripada po številu članov. S takim parlamentom se bo vedno lahko delalo in vladalo brez vseh sramotnih preprirov, zmerjanj in pretepov! In vsi stanovi bodo nato lahko zadovoljno in srečno živeli drug poleg drugega v naši, v poštenosti prerajeni državi.

Zato se naj zdaj v pomembnem jubilej-nem letu resno in z vso odločnostjo popri-mejo dela za prerojenje države v tem smislu vsi dobri in pošteni jugoslovanski državljani, posebno pa kulturni delavci. Zgodovina ne bo pisala o naših sedanjih notranjih bojih za ravnopravnost, poštenje in za ogrožene stanovske pravice. Naše življenje, borenje in trpljenje je naša narodna zgodovina in to morajo ovekovečiti naši pisatelji v svojih slovstvenih delih. Toda razen Levstika skoro nobeden nič ne piše iz našega sedanjega življenja. Ali so vsi tako izredno zadovoljni z našimi čudnimi razmerami? Ali nič ne vidijo, nič ne slišijo in nič ne mislijo? Naj posnemajo tudi v tem oziru pisatelje drugih narodov! Naša umetniška kultura se mora oživiti, osamosvojiti ter se dvigniti na resna, realna tla, ki nudijo v teh težkih časih obilo hvaležnega gradiva.

Poravnajte naročnino!

iz kraljičinih oči, take, ki so bile v stani, izmamiti jej smehljaj s tem, da se je laskal njenemu ponosu.

Aristonoos ni bil tak, kakor ostali snubači. Dasi je pil prav na debelo, se ni opijamjal. Znal je peti in sam se je spremljal na liri. Bil je radodaren; često je pustil pripeljati z očetnjega otoka obilne zaloge mesa in poljskih sadežev, brez dvoma hoteč s tem olajšati Penelopino breme. In ker je bilo to snubačem v prid, mu niso nič oporekali.

A Penelopa je čutila to obzirnost. Pričela je sanjariti, kako bi v slučaju, če ne bi bila deležna izredne časti, biti žena jumaškega Uliksa, rada prenašala življenje pod oblastjo italkega moža, kakršen je Aristonoos. In če bi bil Uliks danes med mrtvimi, bi se še najlaže odločila za pomoč z Aristonoosom. Ne da bi bila nehala ljubiti in obžalovati Uliksa, ali da bi samo pomislila, da se kateri koli smrtnik more kosati z njim: toda, ker je dolgih dvajset let upala na njegovo vrnitev, končno ni več upala nanjo; in odslej bi bilo boljše, da preneha s tem in se uda zakonskemu drugu, ki bo zmožen ohraniti in braniti kraljevsko hišo in premoženje za velkomaj odisotnega. Prepričevala se je, da jej je Uliksova senca sama v snu označila Aristonoosa za svojega naslednika.

Pisarniški uradniki politične uprave.

Iz časopisov povzemamo, da se bodo izvršile zopet nekatere spremembe in dopolnitve zakona o državnih nameštencih.

Člen 207. fin. zak. za l. 1928/29 določa, da se bodo prejemki državnih uslužbencev uredili sorazmerno po delu in odgovornosti uslužbenca.

Navadno so nam bili dosedanjí amandmani le v škodo. Sedaj pa upamo — če je ina določbe zakona res kaj dati — da se bo odpravila odnospo poravnala krivica, ki se je prizadejala pisarniškim uradnikom politične uprave pri prevedbi leta 1923. Pisarniške uradnike imajo vsi resori državne uprave in vsi opravljajo, če že ne enake, pa vsaj podobno službo.

Pred uveljavljenjem novega uradniškega zakona iz l. 1923 so zavzemali pisarniški uradniki upravnih oblasti položaj, v katerem jim je bil dostopen VIII. čin, razred, v posameznih slučajih celo čin VII. razreda.

Bili smo tudi pri vseh resorih ob enakih službenih letih in v enakih čin. razredih enako plačani. To je bilo tudi popolnoma pravično.

Ob prevedbi po novem čimovniškem zakonu pa se je prejšnje stanje na mah spremenilo. Kolegi raznih državnih institucij z enako ali tudi manjšo strokovno in predizobrazbo so bili prevedeni z različnimi zvanji v II. kategorijo, dočim so bili vsi pisarniški uradniki politične uprave razporejeni v III. kategorijo, ne oziraje se na službene dobo in funkcije, ki so jih opravljali.

Posebno oškodovani so bili starejši in oni pisarniški uradniki, ki so se tekom svojega dolgoletnega službovanja povzpeli do odgovornejših mest.

Nismo nevoščljivi onim pisarniškim uradnikom drugih državnih oblasti, ki so bili prevedeni v II. kategorijo, prav tako tudi ne onim zvančnikom, ki po prejšnji službeni pragmatiki niso imeli niti pravice do uradniškega čina in so sedaj istotako v II. kategoriji.

Proti kakim očitkom se že vnaprej zavarujemo, ker mislimo le stvarno in hočemo s to navedbo le podkrepiti našo pravico, da dosežemo pri spremembi zakona in uredbe o razvrstitvi oni položaj, ki ga že imajo naši kolegi drugih državnih ustanov.

Jules Lemaitre:

Penelopina tajnost.

(Na robu Odiseje.)

Penelopi se je zdelo, da Aristonoos prijetno izgleda in da je po svoji zabavnosti in vpljudnih pogovorih v marsičem sličen samemu Ulisku. Potem pa, snubač več, to je bilo nekaj novega in majhno razvedrilo v enoličnem življenju.

— »Modra kraljica,« jej je dejal Aristonoos, »jaz gojim napram vam zgolj čuvstva spoštovanja in prijateljstva in nisem prišel sem, da vam povečam skrbi. Toda mislim, da vam ne bo nič težje izbirati med petnajstimi namesto izmed štirinajstih. Razume se, da sprejemem vse pogoje, o katerih so me ti gospodje poučili, in potrpežljivo bom čakal, da dokončate vaše slovito vezenje. Toda, joj!, bojim se, da je to krepostno zavlačevanje brez vsake koristi in da je vaš slavni soprog že stopil tja doli med sence. Govorica se širi, da je čarovnica Kirka udarila s palčico junaka in mu zadala smrt, ker se je, prepoh spominov na vašo lepoto in vrline, zoperstavljaj hudobni ženski.«

Na ta način je Aristonoos v razgovoru družil s stvarmi, ki so mogle izvabiti solze

Te sanje in ta razmišljanja so povzročila, da je neko noč pozabila razdreti, kar je po dnevu navezla. Prav tako je sledečo noč in še več noči pozabila na to. A obenem je ves dan od jutra do večera vezla z veliko marljivostjo. Tako je delo zelo naglo napredovalo in se bližalo skorajšnjemu koncu.

Toda nekega dne in drugi dan nato in še več dni zaporedoma je Penelopa opazila, da delo ne napreduje več.

Eden izmed snubačev, Liodes, ki je bil najmanj bogat in med najšibkejšimi in najmanj lepimi, je imel le malo upanja, da bo izbran. In ker je mogel samo pridobiti, če se sedanje stanje zavleče, je naročil neki služabnici, naj vsako noč razdre, kar je Penelopa po dnevu navezla.

Kraljica je sprva pomislila, da je to čudež in da jo neko božanstvo kaznuje za njene tajne misli. A obenem je pazila na služabnice in neko noč je presenetila eno od njih, Melantho, v trenutku, ko je razdirala vezivo. Živalno jo je posvarila.

»Ampak, gospa,« je odvrnila Melantho, »saj delam samo to, kar ste sami toliko časa počeli in hotela sem vam le ustreči.«

Penelopa je pod porogljivim dekletovim pogledom zamela.

Pojem »pisarniški (arhivski) uradnik« je pa tudi kaj elastičen. Vsak si ga tolmači po svoje. Potrebna bi bila njegova točnejša definicija.

Pisarniških uradnikov politične uprave ne moremo smatrati za arhivarje.

Znano je, da vrši poleg važnega pisarniškega dela pri pomanjkanju konceptnega uradništva večji del pisarniškega uradništva politične uprave, osobito pa pisarniški ravnatelji in sreski tajniki pri sreskih poglavarjih tudi taka konceptna dela, ki spadajo v delokrog konceptnega uradništva. Oni opravljajo knjigovodske in odgovorne blagajniške posle, predstojniki so pisarni nadzorujejo podrejeno pisarniško osebje, odgovorni so tudi za njegovo delo ter morajo poznati zakone, uredbe in predpise, da morejo svojo službo uspešno izvršiti. Radi tega jih je smatrati bolj za pomožne konceptne uradnike, nego za arhivarje. (V Češkoslovaški se imenujejo taki uradniki »aktuarji«.)

Zato bi bilo ustrezno samo postulatu pravice, ako bi se taki uradniki upravnih oblasti prevedli v II. kategorijo.

Naj pride do veljave: Vsakemu svoje in po zasluženju plačilo!

Merodajne činitelje pa prosimo, da se z ozirom na važnost dela v politični upravi in upoštevajoč položaj pisarniških uradnikov drugih državnih institucij, za našo pravično stvar zavzemajo in nam pripomorejo do tega, kar so dosegli naši kolegi drugih resorov že ob prevedbi, to je II. kategorijo državnih uradnikov.

Ne zahtevamo nič več, nego to, kar imajo uradniki tistih državnih oblasti, ki so prevedle svoje pisarniške uradnike v II. kategorijo, pa tudi nič manj, ker smo uverjeni, da je naše delo najmanj toliko vredno in tudi

tako važno za državo in narod, kakor delo onih naših kolegov, ki so že od leta 1923 v II. kategoriji.

Še nekaj, kar velja za vse, posebno za starejše državne nameščence. To je ohranitev pridobljenih pravic, načelo, ki se je doslej povsod in ob vsaki priliki uveljavljalo.

Ker se je pa pri nas v praksi pokazalo, da so nam vsakoletni amandmani v fin. zakonu že marsikaj od teh pravic odščipnili in nas zopet strašijo z odbitkom kadrovskih let, priporočamo Zvezi in Glavnemu Savezu državnih nameščencev, da stoji budno na straži.

P. R.

Vestnik.

Davek na pokojninske prejemke. Po členu 89 novega zakona o neposrednih davkih z dne 8. II. (Urad. list št. 26/75) ex 1928) se mora odtegovati od 1. aprila 1928 dalje davek tudi od celokupnih mesečnih pokojninskih prejemkov, torej od pokojnine in osebne ter druž. drag. doklade ne glede na to, ali je bila pokojnina nakazana še v kronah ali dinarjih ali pa po novem uradniškem zakonu in sicer po členu 95 tab. 2.

Ker se radi pozne objave tega zakona ni mogel odtegniti ta davek že v aprilu 1928. se bode vsem upokojujencem torej tudi kronskim, ki jih zakon ne izuzema — odtegnil v maju 1928 dvojni mesečni znesek, — vrnila pa — oziroma v dobro vračunala v aprilu odtegnjena dohodnina, inval. davek in komorska doklada. Opozarja se objednem vse upokojujence, da naj v smislu zakona takoj naznanijo računovodstvu delegacije min. financ one svoje privatne mesečne dohodke, ki presegajo višino celokupne mesečne pokojnine.

Občni zbor društva konceptnih uradnikov politične uprave v Sloveniji se je vršil v nedeljo 15. aprila 1928 ob 10. uri dopoldne v Prešernovi sobi pri Mraku na Rimski cesti. Občni zbor je tvoril predsednik gospod vladni svetnik Mencinger s pozdravom vsem navzočim, na kar je taj-

nik gospod okrajni glavar Velikonja prečital zapisnik občnega zbora prošlega leta. V svojem poročilu se je gospod predsednik uvodoma spominjal v teku prošlega leta preminulih društvenih članov, vladnega svetnika Svetca, dr. Žužka, dr. Esta in vladnega praktikanta Stirna ter so se navzoči v počastitev spomina umrlih dvignili s sedežev.

V nadaljnjem poročilu je predsednik očitral delovanje odbora za poslovno leto 1927 ter omenil, da je društvo delovalo vzajemno z drugimi organizacijami, ki so včlanjene pri Zvezi drž. nameščencev. Po svojih članih je društvo krepko sodelovalo pri predlogu k reviziji uradniškega zakona in pri naredbi o uvrstitvi. Soloh vrši društvo, dasi šteje le 120 članov, po svojih članih važno vlogo pri Zvezi državnih nameščencev.

Poročilo tajnika g. okrajnega glavarja Velikonje in poročilo blagajnika g. vladnega tajnika Legata, je občni zbor vzel z odobravanjem na znanje in nato po poročilu preglednika računov g. dvornega svetnika dr. Ferjančiča dal dosedanjemu odboru soglasno absolutorij.

V priznanje zaslug, ki si jih je za delovanje društva stekel dvorni svetnik dr. Ferjančič kot večletni predsednik, je odbor po svojem predsedniku izročil imenovanemu gospodu častno darilo.

Zivahen razgovor se je razvil glede name-ravane zgradbe »Uradniškega doma« v Ljubljani. Dvorni svetnik dr. Ferjančič je stavil troje konkretnih predlogov, kako bi se ta namera najbolj pospešila. Občni zbor je soglasno votiral v prilog »Uradniškemu domu« 5000 Din v stanovanjskih obligacijah ljubljanske mestne občine.

Na predlog dosedanega dolgoletnega tajnika g. glavarja Velikonje, ki se mu je predsednik ob pritrjevanju vseh navzočih iskreno zahvalil za vzorno delovanje, je bil soglasno izvoljen odbor za tekoče poslovno leto:

Predsednik: vladni svetnik Anton Mencinger, I. podpredsednik: vlad. svet. dr. Marko Ivavc, II. podpredsednik: vladni svetnik dr. Lovro Bogataj, tajnik: vladni pripravnik A. Lenarčič. Blagajnik: vladni tajnik J. I. Legat, odborniki: dvorni svetnik dr. Ferjančič, okrajni glavar dr. Trstenjak, policijski nadsvetnik Geržinič, vladni svetnik Svetek, vladni svetnik dr. Spiller-Muvs, vladni svetnik dr. Karlin, okrajni glavar Popovič, okrajni glavar Novak, vladni tajnik Vladimir Suša, namestniki pa: vladni svetnik Borštner, vladni tajnik Kos, okrajni glavar Makar, in vladni tajnik Malešič, preglednika računov: načelnik dr. Andrejka in okrajni glavar Brezigar. V strokovni svet pri Zvezi državnih nameščencev je občni zbor delegiral vladnega svetnika Mencingerja kot člana in okrajnega glavarja Novaka kot namestnika.

Okrožnica. Ministrstvo prosvete, v čigar delokrog spadajo tudi kliniške bolnice na klinikah medicinskih fakultet, je izdalo dne 2. marca 1928 pod br. 3030/28 to-le rešenje: »Ministrstvu Prosvete čast je izvesti naslov, da se po mišljenju Ministarstva Narodnog Zdravlja pod Br. 8435 od 27. februarja 1928. god. državni činovniki mogu koristiti beneficijama čl. 112 čin zakona samo

A. & E. SKABERNE, LJUBLJANA

Velika zaloga
češkega in
angleškega
sukna

Kljub temu je jezna zaradi tega odpora podvojila svojo skrbnost in mekega dne je bil storjen zadnji vbodljaj na brezkončnem vezivu.

A to je bilo tedaj, ko se je vrnil Uliks.

Vrnil se je, od Minerve spremenjen v starca in v podobi berača se je pokazal v svoji hiši. Penelopa ga ni mogla spoznati: toda ravnala je z njim dobrohotno, že zato, ker je bila od narave milosrdna, in ker kljub ča-pam ni izgledal kakor nizkotnež. In ker se je izmed snubačev Aristonoos edini spoštljivo obnašal napram staremu siromaku in ga branil pred žalitvami, je še tem više cenila kraljeviča iz Malkarije.

Vendar, ker je bilo vezenje končano, je morala, da izpolni obljubo, odločiti kdo bo njen soprog. Iz sramežljivosti ga ni hotela sama izbrati, ampak — kakor je to opisano v XXII. spevu Odiseje — šla je doli na dvorišče z lokom in tulom Uliksovem in rekla je knezom, da jo dobi tisti, ki bo napel lok in ustrelil skozi dvanajst obročkov.

Zakaj prezrla ni, da je Aristonoos, dasi-ravno najbolj uglajen, vendar najmočnejši in najspretnjši v vseh igrah, s katerimi so se zabavali med številnimi obedi.

In bila je tako dobra, da je dovolila tudi staremu beraču, da se je smel udeležiti tekme: toda tako malo znan se ji je zdel, da si je med smelom izgovorila, da se ne bo smatrala obvezanim, vzeti ga za moža, če po naključju on zmaga.

A ker se je še mudila na dvorišču med moškimi, jo je Telemah v skrbeh zavoljo spodobnosti poslal gori v sobo.

Tam je čisto mirno čakala na izid tekme z lokom; kajti nek bog ji je napolnil srce z gotovostjo, da ali nihče ne napne loka — ali pa bo to Aristonoos.

Toda prihitela je njena dovilja Evrikleja in jej rekla:

— »Srečna bodi, draga hčerka moja. Berač je Uliks, ki je spet navzel pravo podobo. S pomočjo Telemaha, svinjskega pastirja in volarja Filetiosa je pobil vse snubače.«

Penelopa je vstrepetala, nato se je obvladala. Z mrim glasom je povprašala:

— »Vse?«

— »Da, vse.«

— »Tudi Aristonoosa?«

— »Tudi,« je rekla dovilja.

Penelopa je pomislila, da Aristonoos vendar ni nič hudega storil, in da je Uliks mor-

da ravnal brez prave razsodnosti: toda bila je razumna Penelopa in zato ni rekla ničesar več. Šla je doli na dvorišče in zagledala Uliksa, stoječega na nagromadenih truplih in ga spoznala; toda tega ni pokazala tkoj in podvrgla ga je preskušnji; s tem je pridobila dovolj časa, da je mogla svojo dušo docela upogniti pod jarem dolžnosti.

Kasneje, ko ga je povsem spoznala, in ko jo je soprog po tolikih letih spet držal v rokah, je občutila vsa čuvstva, ki jih je morala občutiti in postala je pomosna, da je ostala zvesta.

Toda ob zori, ko je Uliks še ležal v težkem snu, je zapustila posteljo in z doviljo, ki jej je sledila, se je prikradla prav na dvorišče, kjer so na kupu pod stebriščem ležali mrliči. Tam je našla Aristonoosovo truplo in nad njim je žrtvovala bogovom črnega vina, da se je pomešalo s krvjo, ki je napojila vso prst n-okoli.

Ostala je še naprej častitljiva Penelopa. A ker je bila še otožnejša, nego je bila pred Uliksovim povratkom, so mislili, da ta žalost izvira iz pobožnosti in da njeni kreposti prav lepo pristojna.

D.

(Konec)

za lečenje u državnih bolnicama, a ne i na klinikama. Iz tega rešenja sledi, da so tudi državni uslužbenci, ki se zdravijo v kliničkih bolnicah, dolžni plačevati sami vse stroške za zdravljenje in oskrbo, enako kakor vsi ostali pacienti, ki niso državni nameščenci.

Društvo upokojenih javnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani je imelo svoj redni občni zbor dne 15. aprila ob obilni udeležbi svojih članov. Zboru je predsedoval društveni predsednik g. Anton Svetek, rač. ravnatelj v p. V svojem pozdravnem nagovoru je podal kratek pregled društvenega delovanja tekom osmih let, odkar se je ustanovila ta organizacija. Strogo na v pravih načrtani poti je društvo vseskozi vstrajalo na braniku gospodarskih in stanovskih interesov svojih članov, osobito pa je zasledovalo težki gmotni položaj državnih staroupokojencev. Bilo je mnogo dela in požrtvovanja, da se je doseglo vsaj nekoliko uspeha, da so se leta 1924 časovnim razmeram kolikor toliko prikladno regulirale dražinske doklade in da je lani izšla Uredba o prevedbi kronskih pokojnin na dinarske; prva etapa, ki naj vodi do drugega cilja, to je izenačenje staroupokojencev z novoupokojenci na prejemke, ki jih za te določa činovniški zakon. Stalež članstva ni bil nikoli višji od 140. Vsi apeli so ostali malo da ne glas upijočega v puščavi. Na gibanje članstva pa je naravno vplivala tudi večja umrljivost, ki se pojavlja pri starih možeh, kakor so večinoma društveni člani. V osmih letih je društvo zgubilo vsled smrti nič manj kot 58 članov. Število

društvenikov se je nekoliko povišalo še le letos po številnem pristopu kamniških upokojencev, ki jih pri današnjem zborovanju zastopa njih marljivi organizator Fr. Strmole, davč. upravitelj v p. Na to se spominja predsednik v minulem letu umrlih članov. V znak sožalja na izgubi teh tovarišev vstanejo zborovalci s sedežev. Tajnik K. Šinkovec poroča natančneje o društvenem delovanju v letu 1927. Delo je bilo usmerjeno zlasti na tri glavne točke, ki so: prevedba kronskih pokojnin na dinarske, izposlovanje olajšave pri voznih cenah na drž. železnicah za drž. upokojence za več nego samo trikrat v letu in predlogi glede spremembe in popolnitve nekaterih določb činovniškega zakona, zlasti onih v členu 239 in 240 glede izenačenja staroupokojencev z novoupokojenci. Sledi blagajnikovo poročilo, ki ga poda g. Fr. Zalaznik. Obe poročili se odobri, in na predlog pregledovalcev računov g. M. Wrinske — leta in gl. E. Lehmanove odboru in blagajniku votira obsolutorij. Članarina mesečno Din 3 in pristopnina Din 3 ostaneta kakor doslej. V zadevi nameravane zgraditve »Uradniškega doma« poroča g. Iv. Vidmar. Ker je društvo včlanjeno pri Zvezi državnih nameščencev, ki naj dobi svoje domovje v omenjenem poslopiju, se pooblašča društveni odbor, da more podpreti akcijo za financiranje podjetja s primernim prispevkom, za enkrat s podpisom deleža v znesku Din 500. Izvrši se volitev sedem namestnikov v odbor. Sprejet je bil še predlog g. M. Lilega, da naj odbor podvzame korake za zedinjenje dru-

štev upokojencev v Sloveniji v eno samo društvo. S toplim pozdravom, ki je veljal zlasti številni skupini stanovsko zavednih kamniških društvenikov, je predsednik zaključil občni zbor.

Društvo zemljiškopravnih uradnikov in izprašanih aspirantov opozarja svoje gg. člane na občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 6. maja t. l. ob 13. uri v Justični palači v Ljubljani, soba št. 28, ter jih vabi, da se ga polnoštevilno udeležijo.

Opozarjamo na oglas Kreditne zadruge detajlnih trgovcev v Ljubljani. Ta sistem je prišel do nas iz Amerike preko Nemčije, kjer se je že popolnoma udomačil. Kreditna organizacija, kakršno so si ustanovili ljubljanski trgovci, more koristiti tako odjemalcu kakor tudi trgovcu. Odjemalcu, ki bi želel kupiti na obroke, ni potrebno obračati se na trgovca, temveč na kreditno organizacijo, ki mu dovoli kredit, potem ko je zadostil zahtevam, ki so pri kreditiranju običajne. Od kreditne organizacije prejme izkaznice, ki se glasijo na različne okrogle zneske (10, 25, 50, 100 Din). Te izkaznice pa mu služijo kot plačilno sredstvo v vseh trgovinah, ki so pristopile k tej organizaciji skupno s petimi mesečnimi obroki. Za kupeca na obroke veljajo iste cene kakor za vsakega drugega odjemalca, ki plača v gotovini. Za njega so nakaznice, katere predloži šele po izvršenem nakupu, gotov denar. Kupcu je s tem dana možnost, nabaviti si potrebne stvari na obroke v različnih trgovinah in odplačevati obroke le na enem samem mestu. Od kreditiranja je izključen le nakup živih in luksuznih predmetov.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva
in tapetništvo.

Cenejše kot pri razprodajah

se dobi vsakovrsno manufakturno blago pri

J. TRPIN, Maribor

Glavni trg šte. 17.

Razširjajte „NAŠ GLAS“

Obiščite
novo urejeni
oddelek za
gospode

Trpežno blago

Najnižje cene

Modna trgovina

za dame in

gospode

A. Šinkovec nasl. K. Soss

Ljubljana, Mestni trg 15, 19.

NABAVE za POMLAD

BREZ DENARJA!

NA MESEČNE OBROKE!

Ako nimate trenutno denarja, želite si pa le kaj nabaviti, obrnite se na podpisano organizacijo ljubljanskih trgovcev, ki Vam bode omogočila, da kupite to, kar želite

poljubno skoraj v vseh ljubljanskih trgovinah

Na ta način si lahko izberete prvovrstno blago in sicer:

obleko, manufakturno, modno blago, krzno, čevlje, dežnike, perilo, pohištvo, kuhinjsko opremo in železnino, steklo in porcelan, volno, nogavice, kolesa, papir in pisar, potrebščine, pisalne in šivalne stroje, radio, fotografske aparate itd. in kar je glavno, brez vsakega poviška pri cenah.

Plačate pa pri zadruzi s položnicami v mesečnih obrokih, ki ste jih sami z zadruzo dogovorili.

Izrecno povdarjamo, da zadruga ne prodaja ničesar, ona Vam le hitro in diskretno dovoli potrebni kredit, na podlagi katerega lahko kupujete pri trgovcih, ki so člani zadruge.

Ako se hočete poslužiti tega novega sistema, zahtevajte takoj od zadruge potrebna pojasnila in prospekte.

Kreditna zadruga detajlnih trgovcev v Ljubljani

Selenburgova ulica 7, I. nadstropje.

KUPI TAKOJ! PLACAJ POZNEJE!

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D
najmodernejšo konstrukcijo.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradišče številka 10.

Nogavice, žepne robce, dišeča mila, kravate, rokavice, vezanine, čipke, razni trakovi, sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, tapetnike in krojače v največji izbi samo pri

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Kr. Dvorni dobavitelj

Anton Verbič, Ljubljana

Delikatese — špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

C. J. Hamann, Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

Fran Iglič

krojaški atelje

LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 28

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.